

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Deres ref	Vår ref	Dato
Terje Kaldager	13/805	16.09.2013

Høringsbrev - Statlige planbestemmelser for kjøpesentra og handel

Vi viser til e-post datert 03.09.2013 fra Miljøverndepartementet som varsler at forslag til Statlige planbestemmelser for kjøpesentre og handel er sendt på høring.

Landbruks- og matdepartementet (LMD) har følgende synspunkter på forslaget:

Generelt ser vi positivt på regler som tar sikte på å unngå utflytende arealbruk. Vi er enige i intensjonen om å styrke eksisterende by- og tettstedssentre, herunder muligheten for å skape tilgjengelighet med kollektivtransport, sykkel og til fots. Vi kan således slutte oss til hovedregelen, jf § 3, 1. ledd som innebærer et forbud mot å etablere kjøpesentre og handel over 3000 m² utenfor by- og tettstedssentrum uten at dette har fylkesmannens samtykke. Vi anser dette som positivt med sikte på å ivareta jordvern og andre ”grønne” interesser.

Når det derimot gjelder unntaket for såkalt ”plasskrevende varer”, jf § 3, 4. ledd, er vi svært skeptiske til reglene slik de er utformet i foreliggende høringsutkast. Det foreslås at forbudet mot etablering av kjøpesentre over 3000 m² ikke skal gjelde for sentre med ”plasskrevende varer” dersom disse ”*lokaliseres i tilknytning til sentrum*”.

I utfyllende kommentarer §3 står det: ”*Med tilknytning til sentrum menes områder som ligger inntil det definerte sentrum.*” Vi antar ”*definert sentrum*” i de fleste tilfeller er sentrumsavgrensning gitt i gjeldende arealdel i kommuneplanen. Dette innebærer at det åpnes for å plassere handelskonsepter med plasskrevende varer i LNF-områder dersom disse lokaliseres inntil det som er sentrum i gjeldende kommuneplan.

Mye av den beste dyrka marka befinner seg som kjent inntil eksisterende byer og tettsteder. LMD mener at dyrka mark av god kvalitet ikke under noen omstendighet bør vike for

handelskonsepter inneholdende såkalte "plasskrevende varer". Plasskrevende varer er i utkastet definert som "biler, båter, landbruksmaskiner, trelast og større byggevarer, samt utsalg fra hagesentre og planteskoler". Vi mener dette ikke er en tung nok samfunnsinteresse sammenholdt med nasjonale målsettinger for bevaring av dyrka mark. Selv om etablering av kjøpesentre og handel i alle tilfelle også skal vurderes ut fra reglene i gjeldende rikspolitiske retningslinjer for areal- og transportplanlegging, mener vi det gis uheldige signaler i foreliggende utkast til ny statlig planbestemmelse.

LMD stiller for øvrig også spørsmål ved hvor stor andel av kundegruppen til denne type handel ("biler, båter, landbruksmaskiner, trelast og større byggevarer, samt utsalg fra hagesentre og planteskoler") som vil benytte kollektivtransport, sykkel mm, og som således kan utgjøre ett av flere argumenter for en lokalisering inntil sentrum.

LMD mener på denne bakgrunn at dersom unntaksbestemmelsen for plasskrevende varer inntil sentrum skal opprettholdes, må den suppleres med en setning som slår fast at etablering på dyrka mark i slike tilfelle **må** unngås.

Vi registrerer at det i høringsforslaget er tatt inn en setning i formålsparagrafen om at etablering på dyrka mark *bør* unngås. Dette er viktig som en generell målsetting for all arealplanlegging, og formuleringen bør absolutt opprettholdes i formålsparagrafen. LMD mener, som framstilt foran, at det i tillegg må slås fast i § 3, 4. ledd at etablering av handelskonsepter med plasskrevende varer på dyrka mark *må* unngås, selv om en befinner seg inntil eksisterende sentrum.

Avslutningsvis vil vi kommentere den andre unntaksbestemmelsen i høringsforslaget. Denne tillater etablering av plasskrevende handelskonsepter "innenfor etablerte områder for handel som ikke ligger i tilknytning til sentrum". Vi er fornøyd med at det nå er tatt inn i bestemmelsen en åpning for at slike områder også kan utvides. Vi viser i denne forbindelse til formuleringen "Utvidelse av disse handelsområdene bør kun tillates dersom det ikke foreligger arealkonflikter, og etter at fullt utbyggingspotensiale innenfor eksisterende formålsavgrensninger er utnyttet". LMD mener at det i tilfeller der det ikke foreligger arealkonflikter, kan være fornuftig å utvide et etablert næringsområde med god infrastruktur. Etter vår oppfatning er dette en mye bedre løsning enn å gå løs på dyrka mark inntil sentrum.

LMD har ingen merknader for øvrig.

Med hilsen

Geir Dalholt (e.f.)
avdelingsdirektør

Brynhild Resell
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer